

- збільшення тривалості фази стійкої працездатності працівників за рахунок поліпшення умов праці, оптимізації режимів праці і відпочинку;

- економія від зниження собівартості продукції (за елементами і статтями витрат);

- економія за рахунок зниження професійних захворювань і виробничого травматизму.

Соціальна ефективність впровадження заходів з НОП може проявлятися через підвищення якості використовуваної робочої сили, покращення рівня життя, поліпшення соціально-психологічного впливу на підвищення трудової і суспільної активності. Це сприяє активізації діяльності, створює комплекс умов для оптимального використання трудового потенціалу, усунення обмежень у реалізації здібностей і розвитку ініціативи працівників, забезпечує підвищення продуктивності праці, ефективності виробництва.

З.А. ЗАСУЛЬСЬКА, О.В. ХОМКО, студентки факультету економіки,

Н.А. КРАСНЯНСЬКА, науковий керівник – асистент кафедри філософії та економічної теорії, м.Вінниця, ВТЕІ КНТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Будь-який суб'єкт господарювання має на меті досягнення конкретних цілей. Проте цьому можуть заважати об'єктивні причини, котрі є факторами ризику в діяльності підприємства.

Стан економічної стійкості підприємства характеризується ступенем його прибутковості та оборотності капіталу, фінансової стійкості та джерелами фінансування, здатністю розраховуватися за борговими зобов'язаннями. Один з важливих механізмів підвищення економічної стійкості підприємства є страхування [2, с.91].

Різні аспекти дослідження економічної стійкості знайшли своє відображення в працях багатьох вітчизняних і зарубіжних авторів. Питанням управління економічною стійкістю в цілому займалися такі вчені: Іванов В. А., Зайцева О. В., Жуков П. П.,

Анохін С. Н., Ареф'єва О. В., Городинська Д. М., Денисюк О. та багато інших.

Економічна стійкість підприємства - це володіння саморегульованою системою факторів виробничого, фінансового та соціального характеру, здатної незалежно від зовнішніх впливів і внутрішнього стану підприємства, за рахунок взаємної оптимізації внутрішньої структури і внутрішніх зв'язків, забезпечувати стійку фінансову та виробничо-технологічну активність з метою задоволення суспільних і соціальних потреб як колективу даного підприємства, так і суспільства в цілому.

Анохін С.Н. визначає економічну стійкість «як самофінансування продуктивних, реальних (нефінансових) активів, який поєднується з гарантованою платоспроможністю і наявністю фінансового потенціалу» [4].

З позиції факторів, що впливають на економічну стійкість, її можна подати як:

- зовнішню економічну стійкість, що характеризує здатність підприємства адаптуватися до впливу природних, економічних, політичних, соціальних, демографічних і виробничо-технологічних факторів зовнішнього середовища;

- внутрішню економічну стабільність, що характеризує здатність підприємства відповідати на зміну виробничих, інформаційних, трудових, фінансових ресурсів і соціальної сфери найбільш оптимальними рішеннями;

- галузеву економічну стабільність, що характеризує здатність підприємства знаходити оптимальні співвідношення при взаємодії з іншими підприємствами в процесі інтеграції інтересів.

Таблиця 1 - Аналіз економічної стійкості підприємства різних авторів [3, 4, 5]

Автор (джерело)	Зміст економічної стійкості підприємства	Складові
Анохін С.Н.	Це такий стан рівноваги підприємства, при якому економічні і управлінські рішення мають здатність регулювати основні фактори стійкості стану підприємства: управління, виробництво, фінанси, персонал і стратегії в заданих межах ризику	- управлінська стійкість - виробнича стійкість - фінансова стійкість - соціальна стійкість - стійкість ділової активності - стійкість рентабельності
Єзерська С.Г.	Здатність економічної підсистеми в певний момент зберігати свою цілісність і одночасно створювати посилення для прогресивного (ефективного) розвитку навіть в умовах негативних впливів факторів зовнішнього середовища	- виробнича складова (кадрова, матеріальна) - фінансово-економічна складова (маркетингова, фінансова)

Продовження таблиці 1

Поліщук О.А.	Здатність оптимально використовувати свій потенціал, що дозволяє швидко адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища, в довгостроковій перспективі задовольняючи потреби всіх учасників господарської діяльності.	- виробнича, - ресурсна, - фінансова, - ринкова, - інтерфейсна, - соціальна, - екологічна
-----------------	---	---

Організаційна стійкість означає, що підприємство шляхом часткових структурних змін або без них здатне витримати будь-які дії, не припиняючи функціонування і задовольняючи потреби населення.

Отже, організаційно-економічна стійкість підприємства – це здатність до створення та підтримки в стабільному стані організаційної структури управління підприємством, яка б володіла можливістю за рахунок незначних витрат організаційних ресурсів та зміни конфігурації, а також доступних підходів і методів управління адекватно та оперативно реагувати на зміни зовнішнього й внутрішнього середовища, що дестабілізують діяльність підприємства, підтримуючи на задалегідь заданому рівні його основні фінансово-економічні показники.

Список літератури: 1. **Ареф'єва О.В.** Оцінка рівня економічної стійкості підприємств сфери послуг / О.В. Ареф'єва, Д.М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – С. 106 - 111. 2. **Денисюк О.** Страхування – механізм економічної стійкості / О. Денисюк О. // Справочник економіста. – 2007. – №8. – С. 91 - 93. 3. **Езерская С.Г.** Экономическая устойчивость промышленного предприятия: методологические аспекты и методы оценки / С. Г. Езерская // Автореф. на соиск. уч. ст. канд. экон.наук. - Иваново, 2004. – 20 с. 4. Методика моделирования экономической устойчивости промышленных предприятий в современных условиях [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.socionet.ru/pub.xml?h=repec:rus:gp0681:245341>. 5. **Поліщук О.А.** Теоретико-методологічні основи оцінки економічної стійкості сільськогосподарських підприємств / О.А. Поліщук // Економіка: проблеми теорії та практики. - Д., 2007. - Вип. 225, т. 2. - С. 367 -374.

Т.А.РИЦ, магістрант, г. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна

МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ В ОРГАНИЗАЦИИ

Риск – один из ключевых, важнейших элементов менеджерской деятельности. Разобраться, что такое риск, очень важно. Опыт человечества свидетельствует: тот, кто умеет вовремя рисковать, оказывается в большом выигрыше. Вспомним решительных политиков, отважных полководцев,